

רשימת ערכי המפתחות

עבירות	אונס
איפרושי מאיסורא	אי עביד מהני או לא מהני
עד אחד	אישות
בענין שלפעמים ע"א מהני לענין ממון	ברי לי
עד המסייע פוטר משבועה	כללי
עד אחד נאמן באיסורין	ניסת לאחד מעדי' ואומרת ברי לי
הכחשה וברי לי	ברי לי נגד חזקה או נגד שאר דברים
עד אחד נגד חזקה, ובידו	המכריעים
"כל היכא שהאמינה התורה עד אחד הרי הוא כשנים"	ברכות המצות
עד אחד בדבר שבערוה	דבר שבערוה (אין דבר שבערוה פחות משנים)
עדות	הוראה
כללי	הפקר בית דין
תרי ותרי	הקדש
תרי ותרי כשיש חזקה	חזקה
שאר כחות במקום תרי ותרי	יבום
עדות אשה	ילפותות - טעמא דקרא
בענין הנאמנות של העד	כהונה
בענין "חומר שהחמרת עלי' בסופה".	זונה, חללה, גרושה, חלוצה, ונבעלה
עקירת דבר מן התורה	לפסול לה
ערייות - גדה	כופר
עשה דוחה לא תעשה	כיסוי הדם
ציצית	מזונות
קידושין	מחילה
נתינת הכסף	מיאון
אפקעינהו רבנן לקידושין מיני'	מיגו
קים לי' בדרכה מיני'	ממזר
קנין	גדה
קנין כסף	גדרים
קרבן אשם תלוי	גדר
	נכסי מלוג
	סוטה

תנאי	קרבן חטאת יחיד
תרומות ומעשרות	אין ממשכנין
זונה	יחיד התולה בבית דין
מן הרעה על היפה, מן הטמא על הטהור,	שנים או אחד אומרים אכלת חלב
מן החומץ על היין, מן הנקוב על	
שאינו נקוב	רוב
אכילת מעשר ראשון	שבועת הפקדון
קנין כספו	החיוב של קרן חומש ואשם
קנין כספו	שכר ועונש
זר שאכל תרומה בשוגג, וחיוב חומש	ב"ד מכין ועונשין שלא מן התורה

מפתחות

אונס

הצד שאפילו אם נחשב המעשה שלו, אבל בכל זאת אינו רק בגדר פטור מעונש, אלא לא חשיב בכלל בגדר מעשה איסור. ד'.

אי עביד מהני או לא מהני

בענין אי עביד לא מהני. פ' (קטע "ונראה ליישב").

אישות

"מוזני עיקר או מעשה ידים עיקר". י"א.

ברי לי

כללי

בענין אם ב"ברי לי שהדבר מותר" יש לו אמנות לגבי עצמו, או האם אין לו נאמנות, רק שאין לב"ד כח להפרישו כיון שיש רק ספק איסור, והא דמפרישים אותו כשאינו אומר ברי לי אע"פ שהדבר ספק הרי זה כי עליו עצמו יש חיוב להחמיר, והרי הוא עובר על חיוב זה, ולכן אפשר להפרישו.

א"נ שאין כח לב"ד להפרישו כי החיוב להפריש מאיסור אינו להפרישו מדבר שבעינינו מוחזק לאיסור אלא ממה שבעינינו מוחזק לאיסור.

נ"ג סק"א, נ"ו (קטע "והנה לעיל").

בענין היכא שאמר ברי לי, שמותר לו לאכול, האם מותר לאחרים להאכילו או האם צריכים לחוש ללפני עור. נ"ג סק"א.

ניסת לאחד מעדי' ואומרת ברי לי

דין הוולד היכא שהאשה אומרת ברי לי שמת בעלי ונשאת לאחד מעדי', וכן היכא שרק היא בגדר ברי או היכא שרק העד הוא בגדר ברי.

נ"ב, נ"ג.

שיטת ר"ת שנשאת לאחד מעדי' ואומרת ברי לי מהני משום שהחזקה שדייקא ומינסבא מרעא להחזקת אשת איש.

נ"א, נ"ב, נ"ג, נ"ה (קטע "והנה תוס' כאן").

המחלוקת בין רש"י והר"ן בביאור ה"ברי לי" בהציוור של אומרת ברי לי (שמת בעלי) ונשאת לאחד מעדי' (וכן בענין היכא שאמרה ברי לי כי ראיתיו מת האם היא מותרת גם לעלמא).

נ"א, נ"ד, נ"ו (קטע "ואולי" ולהלן שם), ע"ג סק"ב (קטע "ולפ"ז יוצא" ולהלן שם).

בענין אם רבי מנחם ב"ר יוסי מתיר בנשאת ואח"כ באו עדים אפילו אם נשאת למי שאינו מעדי'.

נ"ט (קטע "ועכ"פ" ולהלן שם).

המחלוקת בין הרמב"ם והרמב"ן על היכא שיש ע"א נגד ע"א בנוגע לאם מת בעלה של אשה, והיא אומרת ברי לי שמת, האם היא מותרת להנשא להעד שאומר שמת.

ע"ב, ע"ג.

בענין היכא שיש ע"א נגד ע"א בנוגע לאם מת בעלה של אשה, והיא אומרת ברי לי שמת כי ראיתיו מת (ולא רק ברי לי כי אני משוכנע שאילו הי' חי בודאי הי' בא) האם היא מותרת גם לעלמא.

ע"ג סק"ב (קטע "ולפ"ז יוצא" ולהלן שם) ובהערה שם.

בענין ע"א אומר נתגרשה וע"א אומר לא נתגרשה האם מהני הברי לי של האשה.

ע"ג סק"ב (קטע "ועוד כתב") סק"ג.

ברי לי נגד חזקה או נגד שאר דברים המכריעים

בענין שיטת הרשב"א, ועוד, שברי לי מהני נגד חזקה.

ל"ט, נ"ו, ע"ג סק"ב סק"ג.

המהרי"ק שרק כשמעידים נגד חזקה, והשגת הש"ש).

כ"א, ל"ז, מ"א, מ"ב, ס"ד (קטע אחרון), ס"ח.

בענין אם לפי הצד שדבר שבערוה צריך שנים רק כשמעידים נגד חזקה, הוא הדין שצריכים שנים כשמעידים נגד חזקה העשוי להשתנות, וכן היכא שהחזקה לא רק עשוי להשתנות אלא בודאי תשתנה בהעתיד.

מ' (קטע "גם יש לבאר שכוונתם" ולהלן שם).

דברי המרדכי שחייבי לאוין לא חשיבי דבר שבערוה.
מ"ג.

בענין אם עד אחד נאמן בדבר שבערוה היכא שהדבר הוא בידו, ובענין הא דבעל שאמר גירשתי את אשתי נאמן מכאן ולהבא אבל לא למפרע.

ל"ח בההערה השלישית, מ"א (קטע "מיהו צ"ע").

הוראה

ביאור דברי זעירי שהיכא שהתירוה להנשא על פי ע"א שאומר שמת בעלה, ואח"כ בא בעלה, הרי היא חייבת חטאת, ולא פטרינן לה משום הדין שיחיד התולה בהוראת ב"ד פטור מחטאת, כי אין זו הוראה אלא טעות (ודלא כהתנא של המשנה).
קל"ד.

הפקר בית דין

דברי הרא"ש בב"ק שרק גדול הדור שקיבל רשות מנשיא או רשות גלותא, וכן טובי העיר שהמחוס רבים עליהם, יכולים להפקיר.
קי"ד סק"ד.

דברי הרמב"ם שכל דין יכול להפקיר אבל רק כשזה לגדור פרצות הדת ולחזק הבדק או לקנוס גברא אלימא.
צ"ד, קי"ד סק"ד.

שיטת הבית יעקב שרק בתרי ותרי סובר הרשב"א שמהני ברי לי נגד חזקה משום שבתרי ותרי נחלש כח החזקה.

נ"ו (קטע "והבית יעקב"), ע"ג סק"ג.

שיטת הקונטרס הספקות שה"ה שמהני ברי לי נגד חזקה כל היכא שיש ספק ידוע לפנינו.

נ"ו (קטע "והבית יעקב"), ע"ג סק"ג.

דברי הפני יהושע שמהני ברי לי נגד חזקה אפילו כשאין כאן שום דררא של ספק כלל.

נ"ו (קטע "והבית יעקב").

עוד בענין אם ברי לי מהני היכא שאין שום דבר שמעורר ספק.

ע"ג סק"ב (קטע "ויש להוסיף" ולהלן שם) סק"ג.

דברי הפ"י שדינו של הרשב"א שייך רק בהברי לי שכתב הר"ן, דהיינו שהיא אומרת שראתה אותו מת, אבל לא בהברי לי שכתב רש"י שהיא משערת ובטוחה שהוא מת.

נ"ו (קטע "ואולי"), ע"ג סק"ב (קטע "ולפ"ז יוצא").

דברי הפ"י שלפי הרשב"א מהני ברי לי נגד רוב, ודברי הגרש"ש שלא מהני כיון שרוב הוא בגדר בירור.

נ"ו (קטע אחרון).

ברכות המצות

בענין הא דמברכים על מצות ציצית מעומד.
קט"ז (קטע "וכיסוד").

בענין הא דמברכים על מצות הפרשת חלה מיושב.

קט"ז (קטע "וכיסוד").

דברי המג"א שאפשר להוציא אחר ידי ברכת ציצית אע"פ שהמברך עצמו אינו מתעטף.

קט"ז (קטע "ועיין עוד במג"א").

דבר שבערוה (אין דבר שבערוה פחות משנים)

בענין אם בדבר שבערוה צריכים שני עדים גם כשאין מעידים כנגד חזקה (דברי

בענין הכוונה ב"לגדור פרצות הדת ולחזק הברק".

צ"ד.

דברי ר' יצחק שלומד הפקר ב"ד הפקר מעורא, ודברי ר' אלעזר שלומד מההיקש של ראשים לאבות.

צ"ה.

הדרך שרוב חסדא חולק על ר' יצחק ור' אלעזר, ושהוא סובר שהפקר ב"ד מהני משום הדין הכללי שחכמים יכולים לעקור דבר מן התורה.

צ"ה, צ"ה.

בענין אם הפקר ב"ד הפקר מהני רק להפקיע או האם גם להקנות.

צ"ה.

הקדש

בענין אם קדושת הקדש וקדושת תרומה הן שני סוגים שונים לחלוטין של קדושה, או האם קדושת הקדש כוללת בתוכה גם קדושת תרומה רק שיש בה גם תוספת קדושה.

מ"ה סק"ד.

בענין אם צריכים שהגזבר יסכים שיפדה את ההקדש.

מ"ח.

חזקה

בענין אם חזקה דמעיקרא מהני משום דחשיב בירור, או האם זה בגדר גזיה"כ של התנהגות במצב של ספק.

נ"ה (קטע ראשון ולהלן שם), ע"ג סק"ב.

סברת הקובץ הערות שחזקה מהני רק היכא שהאיסור חל בתחילה לעולם, אבל היכא שהאיסור נובע מהמצב של כל רגע ורגע לא אזלינן בתר חזקה להתנהג כאילו האיסור המשיך.

מ' (קטע "מיהו ראיתי").

בענין היכא שנתגלה שנהגנו בטעות, האם שייך לומר שבכל זאת נוצרה חזקה.

נ"ט (קטע "ועוד כתב" וקטע ועכ"פ" וקטע "והנה לכאורה").

הסברא שהיכא שאינו ספק השקול לא מהני חזקה.

נ"ה (קטע "שו"ר").

הסברא שלא אמרינן חזקה להמשיך את האיסור אם נצטרך לנקוט ע"ז שקרה ונתחדש מעשה מסוים כי יסוד הדין של חזקה הוא שנוקטים שלא קרה שום שינוי.

מ' (קטע "גם יש לבאר את תירוצם").

הסברא שלא אמרינן חזקה להמשיך את האיסור אם נצטרך לנקוט ע"ז שיש כאן טומאה חדשה.

מ' (קטע ראשון).

בענין היכא שיש חזקת איסור במקום תו"ת, האם זה נחשב בגדר איקבע איסורא אע"פ שלא אזלינן בתר החזקה, או האם אין זה נחשב בגדר איקבע איסורא כיון שתרי ותרי הוא ספיקא דאורייתא והחזקה היא כמאן דליתה.

וכן בענין אם כשיש חזקה נגד חזקה, הרי זה נחשב איקבע איסורא כיון שיש כאן גם חזקת איסור.

ס"ד.

בענין חזקה העשוי' להשתנות.

מ' (קטע "גם יש לבאר את כוונתם"), מ"א.

בענין חזקה דאתי מכח רובא.

נ"ה (קטע "מיהו אולי").

שהחזקה שאשה דייקא ומנסבא הוי בגדר חזקה דאתי מכח רובא.

ס"ה.

שיטת ר"ת שנשאת לאחד מעדי' ואומרת ברי לי מהני משום שהחזקה שאשה דייקא ומנסבא מרעה להחזקת אשת איש.

נ"ו, ס"ה, ס"ז, ס"ח.

בענין היכא שיש החזקה שאשה דייקא ומנסבא נגד חזקת אשת איש, האם זה מיקרי כמו איקבע איסורא.

ס"ד

יבום

בענין אם לכו"ע יש לאו של יבמה לשוק, או האם לפי רב שסובר שכוונת "לא תהי' אשת המת החוצה לאיש זר" היא לומר שאין קידושין תופסין ביבמה לשוק אין פסוק כדי לומר שיש לאו כמו שיש לפי שמואל.

קל"ה.

בענין אם לפוטרה מיבום וחליצה חשיב דבר שבערוה וצריכים שנים.

מ"ג.

דברי המרדכי שהשאלה אם יבמה לשוק מיקרי דבר שבערוה תלוי' באם קידושין תופסין ביבמה לשוק.

מ"ג.

השיטות בענין אם הולד של יבמה לשוק הוא ממזר.

קל"ה.

הסוברים שהיכא שאין להאשה תפיסת קידושין עם אף אחד (כגון יבמה לשוק) וישראל הוליד ממנה ולד אין הולד ממזר, ושאני איסור ערוה, שיש לה קידושין עם אנשים אחרים.

קל"ה (קטע "ולכן פי' ר"ת").

בענין הא דתנן שאם כינס את יבמתו ואח"כ נמצאת מעוברת מן הראשון הרי הם חייבים קרבן, האם איירי שכנסה בתוך ג' חדשים או האם אפילו לאחר ג' חדשים.

י"ט.

ילפותות - טעמא דקרא

דברי התיו"ט שלכו"ע דרשינן טעמא דקרא כשאין יוצא מזה נפ"מ לדינא.

קי"ז סק"א.

כהונה

זונה, חללה, גרושה, חלוצה, ונבעלה לפסול לה

בענין מה היא זונה, ועל מה עוברים אם היא נבעלה לכהן, וכן מהיכן לומדים שהיא אסורה לאכול תרומה.

י"ב.

הדרך שכתב הרשב"א שהיכא שנבעלה באונס אינה נעשית זונה, אבל הרי היא אסורה בתרומה משום וכת כהן כי תהי' לאיש זר (כיון שנבעלה לפסול לה פסלה).

קכ"ג.

בענין האוקימתא של דפנו בעדים בדף פ"ח ע"ב.

ס"ג.

כופר

בענין אם כופרא הוא ממונא או כפרה, ובענין הכוונה בכפרה.

צ"ט.

בענין אם כופרא כפרה פירושו הוא שעצם התשלומין הם חפצא של דבר המכפר כמו קרבן, או האם הם תשלומי הפסד בעלמא, רק שהסיבה למה התורה חייבה הרי זה משום שעי"ז הוא מתכפר. וכן בענין אם אדרבה, כופרא ממונא פירושו הוא שהם תשלומי הפסד, רק שהסיבה למה התורה חייבה הרי זה משום שעי"ז הוא מתכפר, או האם הסיבה למה התורה חייבה אינה משום שעי"ז הוא מתכפר, רק שאם הוא משלם הרי זה גם מכפר.

צ"ט.

בענין אם מהני מחילה על כופר אם סוברים כופרא כפרה.

צ"ט.

בענין המחלוקת בין הר"י והריב"א אם אמרינן קלב"מ על כופר.

צ"ט (קטע "והנה מעתה" ולהלן שם).

כיסוי הדם

בענין הדין שאם אין לו עפר לכסות את הדם לא ישחוט.

קט"ז בההערה.

מזונות

"מזוני עיקר או מעשה ידי עיקר".

י"א.

בענין שאלמנה לכ"ג וגרושה וחלוצה לכהן הדייט אין להן מזונות.

ו'.

בענין שאשה שנשאת על פי עד אחד שהעיד שמת בעלה ואח"כ בא בעלה אין לה מזונות לא על זה ולא על זה.

ה', ו'.

מחילה

הצד שמחילה מועלת משום שזה כאומר הריני כאילו התקבלתי.

צ"ט (קטע "ובאמת מצד הסברא").

בענין אם מהני מחילה על תשלומין שהם משום כפרה.

צ"ט.

מיאון

הקושיא שלפי המ"ד שפנוי הבא על הפנוי עשאה זונה, למה אחרי מיאון הרי היא מותרת לאכול תרומה, הלא נשאר שהי ציור של פנוי הבא על הפנוי.

ק"ט סק"ב.

מיגו

בענין אם מיגו מועיל משום שהוא בגדר הוכחה וראי', או האם הוא מועיל משום "זכות טענה" ו"נאמנות".

כ"ח סק"ה.

בענין מיגו דהעזה.

כ"ח סק"ה.

בענין אם אפשר להוציא ממוחזק ע"י מיגו שבידו.

מ"א (קטע "והנה מדברי").

בענין אם מיגו של בידו מהני אפילו במקום עדים.

כ"ח סק"ג סק"ה סק"ח.

בענין אם מיגו מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע ראשון וקטע "והקובץ

שיעורים" ולהלן שם, וקטע "ועי' גם בשער משפט").

ממזר

הסוכרים שהיכא שאין להאשה תפיסת קידושין עם אף אחד (כגון יבמה לשוק) וישראל הוליד ממנה ולד אין הולד ממזר, ושאני איסור ערוה שיש לה קידושין עם אנשים אחרים.

קל"ה (קטע "ולכן פי' ר"ת").

הדרך שממזרות היא תוצאה מן האיסור ביאה, וכשבעינינו אין עליהם איסור, אין הולד ממזר, אפילו אם כלפי שמיא גליא שהיתה באמת אשת איש.

נ"ג.

בענין אם לגרום שהולד הוא ממזר סגי בהשם של ערוה, כי על ידי זה יש כאן סיבת האיסור, אפילו אם בציור זה אין עוברים על האיסור, וכגון היכא שאומרים עשה דוחה לא תעשה, או היכא שהיו אנוסים.

ד'.

נדה

בענין אם האיסור של נדה לבעלה הוא ביסודו משום טומאה או האם המעשה ביאה אסור מחמת עצמו.

מ"ג.

בענין אם הראי' הראשונה מטמאה אותה עד שתפסיק לראות, או האם כל ראי' וראי' מטמאה אותה בטומאה חדשה.

מ' (קטע ראשון וקטע "ולפי דרכו").

דברי הקובץ הערות שבנדה אין הגדר שהראי' מטמאה אותה לעולם רק שאח"כ מתחדשת טהרה, אלא הרי היא טמאה בגלל המצב של כל רגע ורגע.

מ' (קטע "מיהו ראיתי" ולהלן שם).

המחלוקת בין תוס' והרשב"א בענין אם האיסור של נדה נחשב דבר שבערוה לענין עד אחד נאמן באיסורין ואין דבר שבערוה פחות משנים.

מ"א, מ"ג, ס"ד (קטע אחרון).

הדרך שנדה אינה בגדר ערוה כי המושג של ערוה הוא שהיא אסורה רק לאדם אחד ומותרת לכו"ע (וכן אשת איש מותרת מיהא לבעלה), ולא כשהיא אסורה לכל אחד מישראל כמו נדה.

מ"ג.

עוד סברא למה נדה לא חשיבא ערוה.

מ"ג.

בענין אם אשה מותרת לבעלה כשיש ספק ספיקא לטובת הצד שאינה נדה.

מ"ג.

נדרים

בענין הגדר של התפסה: המשכת קדושה ואיסור, או משל.

מ"ה סק"א (קטע "אמנם") סק"ד.

בענין אם עיקר לשון נדר הוא דוקא לשון "אסור", או דוקא לשון התפסה, או דוקא שניהם יחד (ואם לא אמר את העיקר לשון נדר הרי זה מהני רק מדין יד), ונפ"מ שיוצא מזה.

מ"ה סק"א (קטע "ואפשר לומר").

בענין קונמות מפקיעין מידי שיעבוד.

מ"ה סק"ב סק"ג.

בענין קונמות פקעי בכדי.

מ"ה סק"ב (קטע "מיהו לכאורה").

דברי הגמ' בנדרי דף פ"ו ע"ב שקונמות הם קדושת הגוף ודברי הגמ' ביבמות דף פ"ח ע"א שקונמות הם קדושת דמים.

מ"ה סק"ב.

המחלוקת בין הר"ן והרא"ש בביאור "מקום שנוטלין עלי" שכר תפול הנאה להקדש", האם זה משום שהנאה שייכת ממש להקדש.

מ"ה סק"א.

בענין מעילה בקונמות (בקונם כללי ובקונם פרטי), פדיון, ויציאה לחולין ע"י מעילה.

מ"ה סק"ב ולהלן שם.

בענין אם רבנן שסוברים אין מעילה בקונמות מודים שיש בהם קדושה רק שאין מעילה.

מ"ה סק"א (קטע "שו"ר").

בענין סוג הקדושה שחל בהתפסה לפי המ"ד שסובר יש מעילה בקונמות ולפי המ"ד שסובר אין מעילה בקונמות.

מ"ה סק"ד.

נכסי מלוג

בענין אם יסוד התקנה הי' שהבעל מקבל פירות נכסי מלוג, ותחת זה תיקנו לה פירקונה, או האם יסוד התקנה הי' פירקונה, ותחת זה נתנו להבעל פירות נכסי מלוג.

י"א.

בענין הקנס על נכסי מלוג שקנסו את האשה בין ה"חומר שהחמרת עלי" בסופה" בעדות אשה.

ה', ח'.

סוטה

בענין אם אשת איש שנתקדשה (לחוד) לאדם אחר אסורה מדרבנן לבעלה, וכן מה הדין אם עשתה כן ביהודה אשר שם מייחדים את חתן עם הכלה.

ב'.

שיטת הר"ח שהולד שילדה אשה מהבעל שלה אחרי שזינתה הרי הוא ממזר מדרבנן והר"י שחולק על זה, ובענין אם לפי הר"ח היינו רק אם הוליד ממנה לפני שגירשה או האם אפילו לאחר שגירשה, ואפילו אם הי' בזנות בלי שחזר וכנסה.

ט'.

בענים אם חכמים קנסו שהולד מהבעל הוא ממזר גם אם הוליד ממנה לאחר שגירש אותה בעלה.

ט' סק"ב.

המחלוקת בדף נ"ו ע"ב בענין אם אשת כהן שנאנסה אסורה לבעלה רק משום טומאה או האם גם משום זונה.

י"ב.

עבירות

איפרושי מאיסורא

בענין אם האומר ברי לי שמותר, יש לו

נאמנות לגבי עצמו, או האם אין לו, רק שכל זאת אין לב"ד כח להפרישו כיון דהוי רק ספק, א"נ אין כח להפרישו כיון שלפי דבריו אינו עושה איסור, והחויב לאיפרישי מאיסורא אינו להפרישו ממה שבעינינו מוחזק לאיסור אלא ממה שהוא עצמו חייב לפרוש.

נ"ג סק"א, נ"ו (קטע "והנה לעיל").

עד אחד

בענין שלפעמים ע"א מהני לענין ממון

בענין אם עד אחד נאמן בממון כשנים כשאינו בא להוציא ממון ממוחזק.

מ"א (קטע "והוסיף" וקטע "והנה מדבריי"), מ"ב, ס"ד (קטע אחרון).

עד המסייע פוטר משבועה

דברי התרומת הדשן שחד נגד חד כמאן דאיתנהו, וממילא המודה במקצת או שומר פטור משבועה בכה"ג משום שנחשב שיש לו עד המסייע שפוטר משבועה.

ע"ג סק"ב (קטע "ועוד הראה").

בענין אם עד אחד נאמן בממון כשנים כשאינו בא להוציא ממון ממוחזק.

מ"א (קטע "והוסיף" וקטע "והנה מדבריי"), מ"ב, ס"ד (קטע אחרון).

עד אחד נאמן באיסורין

בענין מאיפוא יודעים שעד אחד נאמן באיסורין היכא שאינו אומר נגד חזקה, וכן מאיפוא יודעים שהוא נאמן כנגד חזקה היכא שזה בידו.

ל"ו, ל"ח, ל"ט, מ'.

בענין אם עד אחד נאמן בספק טומאה ברה"י.

ע"א (קטע "ב").

הכחשה וברי לי

המחלוקת בין הרמב"ם והרמב"ן על היכא שיש ע"א נגד ע"א בנוגע לאם מת בעלה של אשה, והיא אומרת ברי לי שמת, האם היא מותרת להנשא להעד שאומר שמת.

ע"ב, ע"ג.

בענין היכא שיש ע"א נגד ע"א בנוגע לאם

מת בעלה של אשה, והיא אומרת ברי לי שמת כי ראיתיו מת (ולא רק ברי לי כי אני משוכנע שאילו הי' חי בודאי הי' בא) האם היא מותרת גם לעלמא.

ע"ג סק"ב (קטע "ולפ"ז יוצא") ולהלן שם ובהערה שם.

בענין שהכחשה בבדיקות כשרה בעדות אשה, דהיינו היכא ששנים מעידים שמת בעלה, והם מכחישים זה את ה בבדיקות, אבל הרי הם נחשבים רק כע"א ולא כשני עדים, וממילא הרי היא צריכה היתר מב"ד.

א'.

בענין היכא שעד אחד אומר מת ועד אחד אומר נהרג (בעדות אשה), האם זה נחשב הכחשה בבדיקות או הכחשה בחקירות.

א'.

בענין ע"א אומר נתגרשה וע"א אומר לא נתגרשה ובענין אם מהני הברי לי של האשה.

ע"ג סק"א סק"ב (קטע "ועוד כתב") סק"ג.

בענין אם ע"א בהכחשה כמאן דאיתי' דמי או כמאן דליתי' דמי.

ע"ג סק"ב סק"ג.

עד אחד נגד חזקה, ובידו

המחלוקת בין הרא"ש ובין הרמב"ן והרשב"א אם להלכה עד אחד נאמן באיסורין אפילו כנגד חזקה קמייתא (גם כשאינו בידו).

כ"א, ל"ג (קטע "מיהו עיי בתוס'").

בענין מאיפוא יודעים שעד אחד נאמן באיסורין היכא שאינו אומר נגד חזקה, וכן מאיפוא יודעים שהוא נאמן כנגד חזקה היכא שזה בידו.

ל"ו, ל"ח, ל"ט, מ'.

סברת הבית הלוי שהיכא שעד אחד מעיד נגד חזקה, אבל הי' בידו מתחילה לשנות את החזקה, אין זה נקרא לגבי דידי' שהוא מעיד נגד חזקה.

ל"ח (קטע "ועיי גם בבית הלוי").

ע"א.

עד אחד בדבר שבערוה

בענין אין דבר שבערוה פחות משנים, עי' בערך דבר שבערוה.

בענין אם עד אחד נאמן בדבר שבערוה היכא שהדבר הוא בידו, ובענין מה שבעל שאמר גרשתי את אשתי נאמן מכאן ולהבא אבל לא למפרע, עי' בערך דבר שבערוה.

בענין עד אחד שאומר מת בעלה, עי' בערך עדות אשה.

בענין עד אחד נגד עד אחד בדבר שבערוה, עי' לעיל כאן בחלק "הכחשה וברי ליי".

עדות

בענין עדות בדבר שבערוה, עי' בערך דבר שבערוה.

בענין אם שני עדים יכולים לחייב חטאת, עי' בערך קרבן חטאת יחיד - שנים או אחד אומרים אכלת חלב.

כללי

דברי הרמב"ם בהל' יסודי התורה שהנאמנות של שני עדים אינה בגדר סברא אלא בגדר גזיה"כ לחוד, ואין הכוונה שאתי קרא וקמ"ל סברא.

יי"ט, נ"ה (קטע "ובספר רווחא שמעתתא").

בענין היכא שעד אחד אומר מת ועד אחד אומר נהרג (בעדות אשה), האם זה נחשב הכחשה בבדיקות או הכחשה בחקירות.

א'.

תרי ותרי

המחלוקת בין הש"ך והקצה"ח אם תו"ת כמאן דאיתנהו דמי או לא, ונפ"מ היכא שיש תו"ת במודה במקצת או שומר אם הם חייבים לשלם או לא, האם הם נשארים חייבים שבועה, דאם כמאן דליתנהו דמי הרי הם חייבים.

ע"ג בק"ב (קטע אחרון).

בענין אם בידו מועיל בתורת ראי' והוכחה שאומר אמת, או האם זה מועיל משום שהיכא שהדבר הוא בידו הרי הוא נחשב בעלים, ובעלים הרי נאמנים על שלהם. ודרך הפכי דהיינו שאדם נאמן על שלו משום שזה בידו

ל"ח (קטע "ובדעת תוס' וכו'") ולהלן (שם), מ' (קטע אחרון), מ"א (קטע "וביאר המהרי"ק" ולהלן שם), מ"ד.

"כל היכא שהאמינה התורה עד אחד הרי הוא כשנים"

בענין כל היכא שהאמינה התורה עד אחד הרי הוא כשנים.

ע"א.

המחלוקת ראשונים בענין אם אמרינן שע"א נאמן כשנים, ושאינן המכחיש נאמן, רק בעד טומאה בסוטה, ועד אחד בעגלה ערופה שאומר ראיתי את הרוצח, וע"א שאומר מת בעלה, או האם גם בע"א נאמן באיסורין, וביאורים בזה.

ע"א.

דברי הש"ך שע"א נאמן כשנים רק היכא שיש פסוק שהוא נאמן ואינו רק מצד הסברא. ע"א (קטע "ד").

הסברא שהיכא שלא אמרינן שהעד הראשון הרי הוא כשנים א"כ אפילו אם אין להשני נאמנות להגיד את הפוך, אבל להכחיש את העד הראשון שפיר יש לו כח.

ע"א (קטע "א").

המחלוקת בגמ' אם שייך לומר שהוא כשנים גם היכא שבאו להעיד בבת אחת.

ע"א (קטע "ועוד ביאר").

המחלוקת בין רש"י ותוס' אם אומרים הרי הוא כשנים כל היכא שהעיד קודם (רש"י), או האם רק אם השני העיד לאחר שכבר פסקו ב"ד את הדין (תוס').

ע"ב (קטע "והנהגה השה"ג").

עוד בענין כל מקום שהאמינה התורה עד אחד הרי הוא כשנים.

בענין אם רבי מנחם ב"ר יוסי מתיר בנשאת ואח"כ באו עדים אפילו למי שאינו מעדי'.
נ"ט (קטע "ועכ"פ גם").

תרי ותרי כשיש חזקה

הדרך שהטעם של המ"ד שסובר שחזקה מועילה מדאורייתא במקום תרי ותרי הרי זה כי הוא סובר שחזקה אינה בגדר בירור אלא בגדר גזיה"כ של התנהגות במצב של ספק.

נ"ה (קטע "ובביאור").

שיטת הריטב"א להיפך מהנ"ל, והיינו שאפילו המ"ד שסובר שחזקה לא מהני בתרי ותרי מדאורייתא, הרי זה רק חזקה דמעיקרא אבל חזקת בירור שפיר מהני.

נ"ה (קטע "והנה עד כאן" ולהלן (שם)).

הדרך שאפילו אם תו"ת הוא ספיקא דאורייתא ומהתורה לא אזלינן בתר חזקה במקום תרי ותרי אבל חכמים הקילו לענין תרומה דרבנן, והדרך שהקילו רק אם תרי ותרי הוא ספיקא דרבנן.

נ"ה (קטע "והנה תוס'").

בענין אם היכא שיש חזקת איסור במקום תו"ת הרי זה מיקרי כמו איקבע איסורא ויהי חיוב של אשם תלוי.

ס"ד.

שיטת הבית יעקב שבחזקה במקום תו"ת, אפילו למ"ד שמן התורה הולכים אחרי חזקה, אבל אין להחזקה את כח ההכרעה הודאית של חזקה (דהיינו שנכריע הכרעה גמורה כמו שהי' קודם - דהיינו שנחשב שיש כאן בירור או גזירת הכתוב שנכריע (כן), אלא נשאר רק שאין משנים בלי סיבה.

נ"ו (קטע "והבית יעקב"), ע"ג סק"ג.

המחלוקת בין הר"י והר"י ב"ר ברוך על היכא שבתחילה באו העדים שמוציאין אותה מחזקתה ומתירין אותה, האם החזקה נשארת מבוטלת גם כשבאו מכחישים, ודברי הפ"י שהיכא שנשאת כו"ע סוברים שהחזקה נשארת מבוטלת.

נ"ט (קטע "וכתב הפ"י" ולהלן שם).

דברי ר"א ברודא שהיכא שהמתירים באו תחילה הרי היא גם מקבלת חזקת היתר.
נ"ט (קטע "ועכ"פ" ולהלן שם).

שאר כחות במקום תרי ותרי

בענין אם מיגו מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע ראשון וקטע "והקובץ שיעורים" ולהלן שם).

בענין אם רוב מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע "ולהלן שם" וקטע "מיהו אולי").

בענין אם החזקה של אין אדם פורע תוך זמנו מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע "ושוב כתב").

בענין אם "שטרך בידי מאי בעי" מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע "ועוד ר"ל").

בענין אם חזקה דאתי מכח רובא מהני במקום תו"ת.

נ"ה (קטע "מיהו אולי").

בענין אם החזקה של דייקא ומנסבא מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע "והנה תוס' כאן" וקטע "מיהו אולי").

בענין אם סימני אבידה מהני במקום תרי ותרי.

נ"ה (קטע אחרון).

עדות אשה

בענין הנאמנות של העד.

בענין איך עדותו של העד משתלבת עם "מפני חומר שהחמרת עלי" בסופה הקלת עלי" בתחילתה".

מ"ו, ס"ח, קל"ד.

בענין למה קבעו את החומרות בסופה.

מ"ו סק"ד.

בענין שהכחשה בבדיקות כשרה בעדות אשה (דהיינו היכא ששנים מעידים שמת בעלה, והם מכחישים זה את זה בבדיקות), אבל הרי הם נחשבים רק כע"א ולא כשני עדים, וממילא הרי היא צריכה היתר מב"ד.

א'.

בענין היכא שעד אחד אומר מת ועד אחד אומר נהרג (בעדות אשה), האם זה נחשב הכחשה בבדיקות או הכחשה בחקירות.

א'.

שעד מפי עד כשר בעדות אשה.

א'.

בענין "חומר שהחמרת עלי' בסופה"

בענין אם הטעם למה החמירו בסופה הרי זה כי זהו הדבר שגורם שתדייק אשר זהו הטעם למה הקילו, או האם הטעם למה החמירו בסופה הוא משום קנס על זה שלא דייקה.

מ"ו סק"ד.

בענין מה שגזרו שתצא מבעלה, האם זה משום קנס, או משום שהחשיבה זונה כיון שאינה אונסה גמורה.

י"ב, ע"ב, ע"ז, קי"ח.

בענין הטעמים למה תצא מזה ומזה וצריכה גט מזה ומזה.

ע"ד - ע"ח, קכ"ז, קכ"ט.

דברי הרמב"ם בענין תצא מזה ומזה וצריכה גט מזה ומזה.

ע"ט.

בענין היכא שאמרו לה מת בעליך ונתיבמה, ואח"כ בא בעלה, האם היא מותרת לחזור לבעלה, או האם "כל הדרכים האלו בה".

ע"ז (קטע "והנה כל הנ"ל"), קל"ג, קל"ה.

בהציור הנ"ל האם היא צריכה גט מהיבם.

ע"ז (קטע "ועוד יש נפ"מ" ולהלן (שם).

בענין אם החמירו עלי' גם היכא שניסת לאדם אחר אבל לא נבעלה, או האם לא החמירו כמו שלא החמירו היכא שרק נתקדשה לאדם אחר.

ב'.

בענין אם החמירו היכא שרק נתקדשה לאדם אחר אבל הי' ביהודה אשר שם מייחדים את החתן עם הכלה.

ב'.

שאע"פ שהתירו אותה כי סמכו שהיא תדייק

היטב לפני שהיא ניסת, אבל לא מצינו שב"ד אומרים לה שהיא חייבת לדייק.

ג'.

בענין היכא שהיו תרי ותרי אם מת בעלה, והיא אומרת ברי לי, ונשאת לאחד מעדי', ואח"כ בא בעלה, האם בכה"ג "כל הדרכים האלו בה".

ס"ז.

"וצריכה גט מזה ומזה": בענין היכא שאינה מעונינת להנשא האם בכל זאת הרי היא חייבת לקבל גט מזה ומזה, וכן האם הם חייבים לתת לה גט, ובענין אם כופים אותם בשוטים או בדברים כדי שיקיימו חיוב זה.

ד*', ע"ז (קטע "והנה יש כמה נפ"מ").

"ולא פירות לא על זה ולא על זה": הפירוש שהכוונה היא שאינם חייבים בפרקונה שתחת זה תיקנו לו פירות, והפירוש שהכוונה היא שאינה יכולה לתבוע בחזרה את הפירות שאכלו, ופרטי הדינים בענין זה.

ה'.

"ולא מזונות לא על זה ולא על זה": פירש"י שאפילו מה שלותה ואכלה תחתיו הרי היא צריכה לשלם ולא הם, כלומר שהראשון אינו צריך לשלם את מה שלותה ואכלה קודם שנשאת להשני, וכן השני אינו צריך לשלם את מה שלותה ואכלה אחרי שנשאת לו וקודם שבא הראשון ממדינת הים.

ו'.

בענין שמה שנטלה מזה ומזה תחזיר, ודברי הירושלמי שהיינו רק מה שנטלה לאחר שבא בעלה, אבל מה שנטלה לפני שבא בעלה לא תחזיר, ושיש לעיין אם היינו אפילו אם הם עודם קיימים בעין.

ז'.

"ולא בלאות לא על זה ולא על זה": מחלוקת רש"י ותוס' אם היא נוטלת מיהא את מה שנשאר בעין כמו אשת איש שזינתה במזיד, או האם החמירו עלי' יותר מעל אשת איש שזינתה במזיד, וכן מה הדין בנוגע למה שנשאר מהנכסי מלוג.

ח'.

"והולד ממזר מזה ומזה": דעת הר"ח שהולד מהראשון הוא ממזר אפילו אם הוליד אותו אחרי שהשני גירשה, ושהטעם למה הולד הוא ממזר הוא בגלל שזינתה תחתיו, וגם באשתו שזינתה במזיד הולד מהבעל הוא ממזר דרבנן, והר"י שסובר שהולד ממזר בתורת עונש על זה שלא דייקה, אבל באשתו שזינתה במזיד אין הולד ממזר, ודעת הרמב"ם שהולד מהראשון ממזר רק אם הוליד לפני שהשני גירשה.

ט' סק"א סק"ב.

דברי הר"י שהולד מהשני הוא ממזר אפילו אם נולד לאחר שגירשה הראשון, והחולקים עליו.

ט' סק"א.

בענין אם הולד מהראשון הוא ממזר רק אם הוליד ממנה קודם שגירש אותה או האם גם אחרי שגירש, והאם רק אם חזר וכנסה או האם אפילו אם הוליד ממנה בזנות.

ט' סק"ב.

"בת לוי מן המעשר ובת כהן מן התרומה". קי"ט - קכ"ג.

"ובת כהן מן התרומה": יש לעיין אם בת לוי נפסלת למעשר דרבנן כמו שבת כהן נפסלת לתרומה דרבנן.

י"ג, קכ"ו, קכ"ז.

"רבי יוסי אומר כתובתה על נכסי בעלה הראשון".

י"ד, קכ"ו, קכ"ז.

"רבי אליעזר אומר הראשון זכאי במציאתה ובמעשה ידי" ובהפרת נדרי".

ט"ו.

"רבי שמעון אומר ביאתה או חליצתה מאחיו של ראשון פוטרת צרתה".

ט"ז, קכ"ה, קכ"ח.

"רבי שמעון אומר וכו' ואין הולד ממזר", בענין אם כוונתו היא להולד מן הראשון או להולד מהיבם.

קכ"ח.

הדרך שלפי רבי שמעון כשניסת על פי ע"א אע"פ שהיא אסורה לחזור להראשון אבל אינה צריכה גט מהשני.

קכ"ט.

בענין אם רבנן חולקים על רבי שמעון וסוברים שגם כשניסת על פי שני עדים ולבסוף בא בעלה החמירו עלי' בסופה, ודלא כרבי שמעון שסובר שלא החמירו.

קכ"ט.

ביאור דברי זעירי שהיכא שהתירו להנשא על פי ע"א שאומר שמת בעלה, ואח"כ בא בעלה, הרי היא חייבת חטאת, ולא פטרינן לה משום הדין שיחיד התורה בהוראת ב"ד פטור מחטאת, כי אין זו הוראה אלא טעות (ודלא כהתנא של המשנה).

קל"ד.

בענין מה שאם ניסת על פי שני עדים ואח"כ בא בעלה, אע"פ שלא קנסינן לה, אבל אינה נחשבת אנוסה אלא שוגגת, והרי היא חייב קרבן חטאת.

י"ט.

לפי הסוברים שהיא נחשבת באמת אנוסה ממש, למה היא חייבת קרבן.

ק"ל.

עקירת דבר מן התורה

הצעת דרך חדש למה יכולים לבטל בשוא"ת אבל לא בקו"ע.

ק"ז.

בענין אם בשופר לולב ומגילה בשבת רבנן עקרו את המצוה ואין כאן מצוה כלל, או האם רק אסרו אותו לעשות את המצוה, וממילא הוא נחשב אנוס אבל אם עבר ותקע ונטל וקרא יש בידו מצוה.

ק"ז (קטע אחרון).

בענין אם הקפידא הוא בזה שהאיש עצמו עוקר את הדבר או האם הקפידא היא על חכמים שתיקנו שיעקרו.

ק"ז.

היכא שגזרו משום שבות שלא יטהר עצמו בערב פסח שחל להיות בשבת, למה זה נחשב שעוקרין דבר, הלא אינם עוקרים כלום, אלא גורמים לו להיות פטור או אנוס עקב טומאתו, דלאחר שהוא נשאר טמא הרי זה דין תורה שלא יעשה פסח.

ק"ז.

בענין אם הכח לבטל בשוא"ת הוא גם על

חיוב ממון, דהיינו שיכולים לבטל שלא יצטרך לשלם, או האם לממון צריכים דוקא את הכח של הפקר ב"ד הפקר.

צ"ד (קטע "ולכאורה").

בענין "אפקעינהו רבנן לקידושין מיני".

ק"ח - קי"ג.

ערויות - נדה

המחלוקת בין תוס' והרשב"א בענין אם האיסור של נדה נחשב דבר שבערוה לענין עד אחד נאמן באיסורין ואין דבר שבערוה פחות משנים.

מ"א, מ"ג, ס"ד (קטע אחרון).

הדרך שנדה אינה בגדר ערוה כי המושג של ערוה הוא שהיא אסורה רק לאדם אחד ומותרת לכו"ע (ואשת איש מותרת לבעלה), ולא כשהיא אסורה לכל אחד מישראל כמו נדה.

מ"ג.

עוד סברא למה נדה לא חשיבא ערוה.

מ"ג.

עשה דוחה לא תעשה

בענין אם מצוה קיומית דוחה לא תעשה.

קט"ז (קטע "ודע").

ציצית

דברי האברבנאל ש"לדורותם" בא לרבות שאפילו כשאין הדרך ללבוש בגדים שיש בהם ד' כנפות בכל זאת יקפידו ללבוש בגד כזה כדי לקיים מצות ציצית.

קט"ז (קטע אחרון).

בענין אם היסוד של מצות ציצית הוא מצות הטלת ציצית אחרי שהוא לבוש בהטלית, (ולפ"ז הרי זה מצוה חיובית), ואולי כבר בשעה שהוא מתלבש בזה, ואם אינו עושה כן הרי זה נקרא שהוא עובר בשוא"ת, או האם יסוד המצוה הוא לעשות מעשה לבישה עם טלית מצויצת (אם הוא רוצה ללבוש את הטלית אשר לפ"ז הרי זה

מצוה קיומית) (וגם אחרי שהוא לבוש יש כאן מעשה לבישה מתמשך), ואם הוא בלי ציצית הרי זה נקרא שהוא עובר בקום ועשה, או האם גם לפי הדרך הזה הרי זה נקרא שהוא עובר רק בשוא"ת כי זה נקרא שהוא ישב ולא עשה מעשה לבישה כהוגן.

קט"ו, קט"ז.

בענין אם המגלה בשבת שציציותיו פסולות חייב לפשוט את הטלית (שהרי אי אפשר לתקנו בשבת).

קט"ז (קטע "והנה הב"י" ולהלן שם).

בענין מה הוא ההיתר ללבוש ציצית עם רק חוטי לבן בלי תכלת, הלא הוא עובר על המצוה של תכלת.

קט"ז (קטע "ועוד כתב השאגת ארי").

הדרך שתכלת ולבן אינם שתי מצות אלא הרי הם בגדר לכתחילה ובדיעבד, דלכתחילה צריכים גם תכלת ובדיעבד אינה מעכבת.

קט"ז (קטע "עוד כתב השאגת ארי").

קידושין

נתינת הכסף

עי' עוד בערך קנין כסף.

"קידושין לטיבועין ניתנו".

ק"ט סק"ב.

אפקעינהו רבנן לקידושין מיני

"כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין מיני": בענין למה צריכים גם ש"כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש" (שזהו תנאי מצד המקדש) וגם הפקעה ע"י חכמים.

ק"ט.

דברי תוס' בב"ב שהיכא שהקידושין היו באיסור מפקיעין רבנן את הקידושין גם בלי שהוא יתנה כדת משה וישראל.

ק"ט סק"ז.

הקושיא איך מהני כדת משה וישראל
לפעול את התנאי של אדעתא דרבנן מקדש,
הלא לא כפל את התנאי, וגם הזכיר את
המעשה קודם להתנאי.

ק"ט סק"ח (קטע "גם יש לבאר"
ולהלן שם).

הדרך שרבנן מפקיעין את הקידושין רק
בציור שיש גם גט (פסול) ואפשר למראית
העין לתלות בהגט.

ק"א, ק"ב.

בענין אם אחרי אפקעינהו רבנן לקידושין
מיני' ע"י גט שהוא פסול הרי היא אסורה
לכהן משום גרושה.

ק"א.

קושיית המרדכי למה כשקידש חייבי לאו
לא עשו רבנן אפקעינהו לקידושין מיני'.

ק"ב.

קים לי' בדרכה מיני'

המחלוקת בין הר"י להריב"א בענין אם
אמרין קלב"מ על כופר.

צ"ט (קטע "והנה מעתה").

קנין

בענין למי שייך החפץ בשעת עשיית מעשה
הקנין.

ק"ט סק"ב.

קנין כסף

בענין אם צריכים שהכסף קידושין ינתן
לשם תשלומין (או לכל הפחות תחילת
תשלומין) בשביל האשה.

ק"ט סק"ד.

בענין אם מספיק בזה שהקונה ממציא
להמוכר כסף של הפקר והמוכר זוכה מן
ההפקר.

ק"ט סק"ד.

קרבן אשם תלוי

שיטת רש"י שכל היכא שאין לבו נוקפו

(מחמת סיבה מוצדקת ולא מחמת
הפקרות), אינו חייב אשם תלוי.

נ"ד.

בענין היכא שיש חזקת איסור במקום תו"ת,
האם זה נחשב בגדר איקבע איסורא אע"פ
שלא אזלינן בתר החזקה, או האם אין זה
נחשב בגדר איקבע איסורא כיון שתרי ותרי
הוא ספיקא דאורייתא והחזקה היא כמאן
דליתה.

וכן בענין אם כשיש חזקה נגד חזקה, הרי
זה נחשב איקבע איסורא כיון שיש כאן גם
חזקת איסור.

ס"ד.

קרבן חטאת יחיד

אין ממשכנין

בענין אין ממשכנין על החטאת, והשיטות
שלפעמים שפיר ממשכנין.

ב"ח בההערה, ל"ה.

המחלוקת בענין מה הטעם שאין ממשכנין.

כ"ח בההערה.

יחיד התולה בבית דין

היכא שבאו שני עדים שמת בעלה, אשר
בכה"ג מותרת היא להנשא בלי לשאול
מב"ד, אם בכל זאת היא שאלה מב"ד
והתירוה, האם גם זה נחשב תולה בב"ד.

כ'.

שאם התירוה ב"ד לינשא על פי עד אחד
ובא בעלה הרי היא חייבת חטאת (ודלא
כהנ"ל בסמוך), והיינו משום שלא נחשב
הוראה אלא טעות.

קל"ד.

שנים או אחד אומרים אכלת חלב

ביאור המחלוקת בין רבי מאיר ורבנן בשנים
אומרים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי,
דרבי מאיר מחייב חטאת על פי העדים,
ורבנן אומרים מה אם ירצה לומר מזיד הייתי.

כ"ח - ל"ה.

הדרך שסברת רבנן היא משום דהוי מילתא דנפשי'.

כ"ח סק"ב.

הדרך שטעמם הוא משום שנאמר תנאי מיוחד שצריכים הודע אליו.

כ"ח סק"ב סק"ג, כ"ט.

בענין "מיגו דאי בעי אמר מזיד הייתי".

כ"ח, כ"ט.

בענין "נאמן אדם על עצמו יותר ממאה עדים".

כ"ח, כ"ט.

בענין היכא ששנים אומרים אכלת חלב והוא שותק או אומר איני יודע.

כ"ז, ל"ה (קטע אחרון), כ"ח סק"ט, ל', ל"ג, ל"ד.

סברת הרמב"ן דהיכא ששנים אומרים אכלת חלב והוא אומר איני יודע הרי זה נקרא שיש לו על פי העדים ידיעה עצמית. ל"ג.

בענין היכא שעד אחד אומר אכלת והוא אומר לא אכלתי.

כ"ח סק"א.

רוב

ודברי השט"מ בשם הרא"ש שגם כשהולכים אחר הרוב עדיין נחשב ספק.

ע"ג סק"ב.

בענין רוב של מנהג בני אדם.

י"ט.

שבועת הפקדון

החיוב של קרן חומש ואשם

בענין אם חומשא הוא ממונא או כפרה, ובענין הכוונה בכפרה.

צ"ט.

שכר ועונש

כ"ד מכין ועונשין שלא מן התורה.

דברי הרא"ש שרק גדול הדור הממונה לדון על פי הנשיא, או טובי העיר שהמחום רבים עליהם, יכולים להכות ולהעניש שלא מן התורה.

קי"ד סק"ד.

דברי המחבר שגם כ"ד שאינו סמוך יכול להכות ולהעניש שלא מן התורה, אבל רק גדול הדור או שהמחום רבים.

קי"ד סק"ד.

תנאי

שיטת הרמ"א שהיכא שאמר שהוא רוצה לעשות כתנאי בני גד ובני ראובן אינו צריך לכפול.

ק"ט סק"ח.

דברי הבית שמואל שגם היכא שאמר שהוא רוצה כתנאי בני גד ובני ראובן צריכים תנאי קודם למעשה.

ק"ט סק"ח.

שיטת הרמב"ם שהכוונה ב"תנאי קודם למעשה" אינה לנוסח התנאי, אלא הכוונה היא שיתנה לפני שעושה את המעשה.

ק"ט סק"ח.

שיטת הרמב"ם שהיכא שאמר מעכשיו, או על מנת דהוי כאומר מעכשיו, אין צריכים משפטי התנאים.

ק"ט סק"ח.

תרומות ומעשרות

זונה

בענין מנלן שזונה אסורה לאכול תרומה.

י"ב.

מן הרעה על היפה, מן הטמא על הטהור, מן החומץ על היין, מן הנקוב על שאינו נקוב

בענין מה הוא האיסור בתורם מן הרעה על היפה, ומן הטמא על הטהור.

פ'.

בענין תורם מן הרעה על היפה בשוגג ובמזיד.

פ' (קטע "והנה הר"י"), צ' סק"א.

פרטי הדינים בתורם מן הטמא על הטהור.

פ', פ"ז, צ' סק"ב.

המחלוקת בין רב חסדא ורב נתן ברבי אושעיא בתורם מן הטמא על הטהור.

פ"א - פ"ז.

קנין כספו

הדרך שאם כהן חייב מדרבנן לגרש את אשתו, אז גם מהתורה אינה אוכלת תרומה כי אינה נטפלת אליו.

קי"ט.

בת לוי

בענין אם בת לוי שמת בעלה וזרע אין לה חזרת לבית אבי' לאכול מעשר (למ"ד שמעשר ראשון אסור לזרים).

קי"ט.

זר שאכל תרומה בשוגג, וחייב חומש

הדרך שתמיד כשמשלמים עבור אכילת תרומה בשוגג, התשלומין נכנסים תחת התרומה שאכל, ונחשבים הם עצמם התרומה על השירים שהתרומה שאכל היתה תרומה עליהם.

ק"ג.

בענין אם החומש הוא ממונא או כפרה, ובענין הכוונה בכפרה.

צ"ט.

בענין התורם קישות ונמצאת רעה או אבטיח ונמצא סרוח.

פ"ג, פ"ד, פ"ו, פ"ח, צ' סק"ג.

בענין התורם יין ונמצא חומץ.

פ"ח, צ' סק"ה.

"התורם מן הנקוב על שאינו נקוב תרומתו תרומה ולא תאכל עד שיוציא עלי' תרומה ומעשר ממקום אחר": המחלוקת בין הריב"ן והר"י לענין מה תרומתו תרומה..

צ"א.

דברי הראשונים בביאור "ממקום אחר".

צ"ב.

אכילת מעשר ראשון

שאפילו המ"ד סובר שמעשר ראשון אסור לזרים מודה שבת לוי שזינתה אינה נפסלת למעשר.

קכ"ג.

שבת ישראל הנשואה ללוי אוכלת מעשר ראשון גם למ"ד שמעשר ראשון אסור לזרים.

קי"ט.